

Fællesskab og hjerteblod

06
18

Sødisbakke sætter
dilemmaerne i spil

SIDE 10

På tide med nyt blik
på magtanvendelser

SIDE 14

Nye jobmuligheder:
Tine er de unge patienters livline

SIDE 20

6/2018 · UGE 17

75. ÅRGANG

ISSN 0105-5399

AnsvarshavendeForbundsformand
Benny Andersen**Redaktion**Jens Nielsen (redaktør), jni@sl.dk
Klaus Lange, kal@sl.dk
Tina Løvbohm Petersen, tln@sl.dk
Malene Dreyer, mad@sl.dk
Kit Lindhardt, klt@sl.dk
Lea Holtze, lhe@sl.dk
Steven Leweson (layout), stl@sl.dk

Læserindlæg, artikler og anmeldelser er ikke nødvendigvis udtryk for redaktionens eller organisationens mening. Redaktionen påtager sig intet ansvar for uopfordret indsendt stof.

Alle artikler fra Socialpædagogen tilbage til 1999 kan findes på socialpaedagogen.sl.dk/fagblad

AdresseSocialpædagogen
Brolæggerstræde 9
1211 København K
Tlf. 7248 6000. Fax 7248 6001
Åbningstid: mandag-onsdag 9-15,
torsdag 9-17, fredag 9-13
nyhedsrum@sl.dk
socialpaedagogen.sl.dk**Læserbreve og kronikker**

Socialpædagogen er forpligtet til at optage læserbreve fra medlemmer. De må højst fylde 2.000 anslag. Læserbreve med injurierende indhold kan afvises. Kronikker bringes efter en redaktionel vurdering og må højst fylde 8.000 anslag. Læserbreve og kronikker, der bringes i bladet, offentliggøres også på internettet. Indlæg sendes til nyhedsrum@sl.dk

Annoncer

Sendes til annoncer@sl.dk
Se priser, formater, deadlines osv. på socialpaedagogen.sl.dk

Kommende deadlines

Deadline for læserbreve og stillingsannoncer til 7/2018, der udkommer i uge 20, er torsdag den 3. maj kl. 12. For tekstsiderannoncer er deadline til 7/2018 onsdag den 2. maj.

Redaktionen af 6/2018 er afsluttet den 13.4.2018

Abonnement

Abonnementspris 2018:
840,00 kr. inkl. moms (17 numre)
Løssalg: 50,00 kr. + porto

Oplag

45.049 i perioden
1.7.16-30.6.17

Produktion

KLS Pureprint A/S

Forsidefoto

Ole Joern / Red Star

Medlem af:

DANSKE MEDIER

KOMMENTAR

Den aktuelle overenskomstsituation har med al tydelighed dokumenteret betydningen af at være organiseret det rigtige sted

Er dit medlemskab OK?

Af Michael Madsen
Forbundskasserer

FOTO: RICKY JOHN MOLLOY

Som bekendt endte overenskomstforhandlingerne på det offentlige område i forligsinstitutionen, hvor det er forligsmandens opgave at løse knuderne op. Om det så har ført til storkonflikt eller til en løsning ved forhandlingsbordet, ja, det vides ikke i skrivende stund, hvor forhandlingerne stadig pågår. Men jeg er sikker på, at situationen er blevet og stadig bliver diskuteret livligt ude på de offentlige arbejdspladser – også de socialpædagogiske.

Når jeg taler med jer, og når jeg læser på facebook og ser jeres debatindlæg, så ved jeg også, at den aktuelle situation har sat en ny dagsorden ude på de socialpædagogiske arbejdspladser; nemlig at få drøftet sit medlemskab af en faglig organisation. Og ikke mindst om det nu også er den korrekte organisation, man er medlem af. For en række medarbejdere har det betydet, at de har skullet træffe et aktivt valg og handle for at være sikre på rent faktisk at være dækket ind i forhold til at modtage konfliktunderstøttelse. Den slags har vi i Socialpædagogerne en række vedtægter og regler, der styrer og regulerer – regler, der bygger på principperne i den danske model.

Den danske model er en aftalemodel, hvor vi via kollektive aftaler kan skabe sikkerhed og tryghed på arbejdsmarkedet. Den skaber lighed og stabilitet i landet, og den understøtter den velfærd, vi alle nyder godt af. Og den er altså ikke bare kommet af sig selv. Nej, den er et resultat af, at et flertal af danskerne er medlem af en fagforening, som igennem forhandlinger med arbejdsgiverne har aftalt fundamentet for det enkelte fagområde – og hvor det er muligt at forhandle særlige vilkår, der passer til den enkelte faggruppe.

Med andre ord: Fagforeningernes forhandlingsstyrke er afhængig af, hvor mange der er medlem af den 'rigtige' forhandlingsberettigede organisation. Jo flere, der er medlem, desto større er sandsynligheden for, at der kan opnås resultater i forhandlingslokalet. Og omvendt: Jo færre, der er medlem, desto mindre er sandsynligheden for at opnå resultater – samtidig med, at arbejdsgiversiden så vil kunne rokke ved nogle af de basale vilkår, der er opnået gennem forhandlingerne – som fx den 6. ferieuge, arbejdsgiverbetalt barsel og særlige arbejdstidsbestemmelser for ansatte på døgnområdet.

Derfor er det så vigtigt, at ansatte på det socialpædagogiske område er medlem af Socialpædagogerne. For vi kan forhandle og opnå resultater – modsat de gule foreninger, som hverken bidrager til de kollektive aftaler eller søger svar på, hvilke ændringer der skal til for at skabe et bedre arbejdsliv for deres medlemmer på disses respektive fagområder. Den aktuelle overenskomstsituation har med al tydelighed dokumenteret betydningen af at være organiseret det rigtige sted. Både for den enkelte og for fællesskabet. Så hvis I ikke har gjort det, så tag snakken med kollegerne om det afgørende i at være medlem af den rigtige fagforening. Og sørg for at holde den snak i live – også når overenskomsten er kommet på plads.

INDHOLD

FOTO: OLE JØERN / RED STAR

04 OK 2018

Konflikt eller ej, så står det tilbage, at de sidste måneders kamp for 'En løsning for alle' har vist en opbakning, et sammenhold og en råstyrke blandt socialpædagoger, der har været både rørende og helt uundværlig, lyder det fra forbundsformand Benny Andersen. Vi rapporterer fra nogle af de mange manifestationer i hele landet, hvor socialpædagoger har indtaget gaderne med slagord, faner og ikke mindst de røde hjerter højt hævet

08 ARBEJDSKADER

Advokat: Afviste sager bør genoptages

09 OK 2018

Nødberedskab er hverdag

10 GENTLE TEACHING

For snart ti år siden blev Gentle Teaching den fælles pædagogiske referenceramme for hele Sødisbakke – med fine resultater. Men metoden betyder, at der hele tiden er behov for at vende hverdagens dilemmaer intenst og med et fagligt udgangspunkt, og derfor har personalet nu udviklet et brætspil, der sætter dilemmaerne til debat

14 SOCIALPÆDAGOGERNE MENER

Tiltrængt udspil om magt-anvendelse

FOTO: MISSEN MØLLER-HANSEN

16 PSYKIATRI

'Den time, jeg har her i værkstedet, er den eneste time i døgnet, hvor jeg ikke tænker på at tage livet af mig selv'. Sådan siger Sille, en af de patienter, der har stor glæde af det kreative værksted på Aarhus Universitetshospital Ris-skov. Men værkstedet er ikke tænkt ind i det nye samlede psykiatritilbud i Skejby – og dermed står patienterne til at miste et vigtigt frirum, mener socialpædagog Maria Buch

20 NYE JOBOMRÅDER

Socialpædagoger er en gevinst for sygdomsramte unge, fordi de har fokus på de unges res-sourcer, lyder det fra en oversygeplejerske. Og på Rigshospitalets psykosociale tilbud Pop-up Hr Berg møder pædagog Tine Bøye Pedersen unge som fx 21-årige Catrine Reenberg Pedersen, der var ramt af livstruende leukæmi, og som hos Tine både fik et frirum og en dyb fortrolighed

24 LOVÆNDRING

Flere skal kunne få førtidspension

24 MEDLEMSFORDEL

Løb kvindeløb med rabat

26 ASYLBØRN

Mistrivsel ignoreres

26 ARBEJDSMILJØ

Børnecenter vinder arbejdsmiljø-pris

29 UNDERRETNINGER

Sæt fokus på handling frem for straf

30 SYNSPUNKT

Socialpolitikken skal ud af skyggen

HJERTEBLOD, OPBAKNING OG SAMMENHOLD

Da dette blad havde deadline, blev der stadig forhandlet i Forligsinstitutionen. Men uanset udfaldet har de sidste måneder vist en opbakning, sammenhold og råstyrke blandt socialpædagogerne, der har været både rørende og helt uundværlig, lyder det fra forbundsformanden. Socialpædagoger har indtaget både gaderne og de landsdækkende medier med slagord, faner og ikke mindst de røde hjerter højt hævet. På de næste sider kan du se billeder fra nogle af de mange manifestationer rundt omkring i landet

Tekst: Kit Lindhardt, kltl@sl.dk og Lea Holtze, lthe@sl.dk

Foto: Hanne Loop, Ole Joern / Red Star, Philip Davali og Socialpædagogerne

RÅSTYRKE PÅ GADEN

Socialpædagoger lige fra Frederikshavn, Esbjerg og Læsø til Frederikssund, Næstved og København har stået skulder ved skulder med tusindvis af andre offentligt ansatte de seneste uger. 'Vores arbejde er meget mere værd', har det lydt, så det har gjaldet fra torve og pladser over hele landet og ind i forhandlingslokalerne i Forligsinstitutionen.

UUNDVÆRLIG OPBAKNING

Socialpædagoger er mødt talstærkt op foran Forligsinstitutionen, hvor forhandlerne fra lønmodtagersiden i ugenes løb er kommet ud med både optimistisk og nedslående nyt. Opbakningen er lige til at få tårer i øjnene over, lyder det fra forbundsformand Benny Andersen. 'Det er virkelig fantastisk at se den store aktivitet og at mærke den enorme vilje og opbakning, der er til at tage det meget alvorlige skridt, som det er at gå i konflikt, hvis det bliver nødvendigt. Uden den opbakning havde det ikke været muligt overhovedet. Det vil jeg gerne sige en kæmpe stor tak for', siger han.

FOR ALLE
SOCIALPÆDAGOGERNE

OVERENKØMSTDEBAT

Kollektive aftaler kritiseres for at svække det offentlige

DR2 Dagen

MAR. 2018 KL. 17.00

VORDINGBORG

LOTTE ANHØJ HENRIKSEN

Socialpædagog og tillidsrepræsentant, Specialcenter Slagelse

NEWS & Co.

17:18 SENESTE Børnegrupperne og Kommunernes Landsforening måtte parterne i nat forlade o

MED KLAR RØST

'Vi bliver simpelthen nødt til at tage den her kamp, hvis vi vil sikre vores faglighed i fremtiden'. Så klart kan det siges, og det blev det, da socialpædagog og tillidsrepræsentant Lene Andersen gav interview til Socialpædagogens Facebookside. I løbet af de seneste uger har flere andre socialpædagoger også talt de offentligt ansattes sag i både tv, aviser, netnyheder og i fagbladet og forbundets andre medier.

Følg med på sl.dk/OK18 og på forbundsformand Benny Andersens facebookside facebook.com/forbundsformanden

VI HAR RYKKET VED NOGET

Når du får dette fagblad ind ad brevsprækken, kan vi enten være midt i en konflikt, en urafstemning om et resultat kan være i gang, eller konflikten kan være udskudt yderligere. Men ligegyldigt hvor vi er, så har det rykket noget, at de offentligt ansatte står sammen og går på gaderne for en fælles sag. Sådan sagde Karina Damgård Mølby, tillidsrepræsentant på Udviklingscenter Esbjerg, til demonstrationen den 10. april: 'Jeg tror, det har rykket rigtig meget ved folks meninger omkring offentligt ansatte. Den respekt og anerkendelse, jeg synes, vi har manglet i samfundet, den er begyndt at komme igen nu. Det er helt klart sket, fordi vi har været meget i medierne, fordi der er de her fredelige demonstrationer, og fordi vi er blevet ved med at gøre opmærksom på, hvad vi kæmper for og har taget dialogen med folk', sagde Karina Damgård Mølby.

STILLER OP FOR FREMTIDEN

I en solstribе midt for scenen stod en hel hær af socialpædagoger og viftede med deres røde hjerter, som hurtigt er blevet kendetegnende for Socialpædagogerne i optakten til den truende konflikt. En af dem var Anne Marie Arbjerg, som efter 43 år i faget var syv arbejdsdage fra pensionen: 'Jeg står selvfølgelig sammen med mine kolleger alligevel. Jeg får ikke del i den lønfremgang, vi kræver, men det er også ligegyldigt. For det her handler om fremtiden, om at sikre fremtidens socialpædagoger', sagde Anne Marie Arbjerg.

TUSINDER TIL LANDSDÆKKENDE DEMOER

Mange steder i landet blev der den 10. april – på dagen hvor lockouten i første omgang var varslet til at bryde ud – afholdt demonstrationer med tusindvis af deltagere til støtte for de offentligt ansatte. Socialpædagerne var med i Esbjerg, hvor et farverigt menneskehav med skilte, fløjter, sjove hatte, røde hjerter, veste og T-shirts med slagkraftige OK-slogans fyldte rådhuspladsen til randen. Fra scenen lød der skiftevis musik og brandtaler fra bl.a. Socialpædagogernes formand, Benny Andersen, og fra demonstranterne kom der klapsalver, tilråb, fællessang og en boblende energi retur.

Se flere billeder på www.sl.dk/OK2018 og på forbundets facebookside

NOTER

Institut: Flere forbud – mindre frihed

Hjemløse skal kunne straffes med bøde eller fængsel i op til 18 måneder, hvis politiet vurderer, at de opholder sig i en utrygheds-skabende lejr. Tiggere skal kunne straffes – og bandemedlemmer kan forbydes at opholde sig i visse kommuner. Sådan lyder nogle af eksemplerne fra Institut for Menneskerettigheders årsberetning for 2017 – en statusrapport, der overordnet konkluderer, at vi sjældent har haft så mange indgreb i danskernes grundlæggende frihedsrettigheder som i det seneste år. I Politiken udtrykker instituttets vicedirektør Louise Holck bekymring og siger: 'Jeg kan ikke huske, hvornår jeg sidst har oplevet så mange eksempler på, at grundlæggende frihedsrettigheder tilsidesættes, som vi har set det seneste år'. Læs årsberetningen på www.kortlink.dk/tkz8

tln

Markant fald i antallet af offentligt ansatte

Siden 2010 er antallet af offentligt ansatte pr. borger faldet med 6,5 pct. og er nu på det laveste niveau siden 1986. Det viser ny analyse fra Arbejderbevægelsens Erhvervsråd. Så selvom der de sidste fem år har været fremgang på det danske arbejdsmarked, har beskæftigelsen i den offentlige sektor været stagnerende. Ifølge regeringen ventes antallet af offentligt ansatte pr. borger at falde yderligere frem mod 2025, hvor niveauet forventes at ligge 12 pct. lavere end i 2010. Det lavere antal offentligt ansatte kan ifølge analysen måske forklares med sammensætningen af deltids- og fuldtidsstillinger inden for det offentlige. Også antallet af lagte arbejdstimer pr. borger i den offentlige sektor er faldet med knap 8 pct. siden 2010.

tln

Udskriver patienter før de er færdigbehandlede

Der mangler psykiatriske sengepladser – og det tvinger landets psykiatere til at udskrive ikke-færdigbehandlede patienter. Ifølge en ny spørgeskemaundersøgelse, som Lægeforeningen har gennemført, svarer knap seks ud af ti voksenpsykiatere, at de enten dagligt eller ugentligt må udskrive en patient, som ikke er færdigbehandlet. Det skriver Jyllandsposten. Tallene får Lægeforeningens formand, Andreas Rudkjøbing, til at efterlyse investeringer i psykiatrien. 'Det ville man aldrig acceptere, hvis det fx gjaldt kræft- eller hjertepatienter, så hvorfor er det sådan i psykiatrien? Det skal der gøres noget for at ændre på nu', siger han til Jyllandsposten.

tln

De unge er blevet fattigere

Forskellen mellem rig og fattig fortsætter med at stige i Danmark, og siden 2010 er det særligt de unge, der er blevet relativt fattigere. Det viser en analyse fra Arbejderbevægelsens Erhvervsråd. Den viser, at mens den allerrigeste pct. af danskerne har oplevet en indtægtsstigning på 270.000 kr. siden 2010, har unge – også selvom man ikke medregner studerende – haft et fald i indtægten: Unge med børn har haft en reel tilbagegang på 2.000 kr., og enlige uden børn har mistet 6.000 kr. i indtægt siden 2010. Mens de 10 rigeste pct. af danskerne har oplevet en stigning i indtægten på 72.300 kr. siden 2010, har de fattigste 10 pct. modsat mistet 2.800 kr. For de rigeste er indtægten dermed steget med 13,6 pct., mens den for de fattigste er faldet med 3 pct., viser analysen. Se mere på AE-rådets hjemmeside via www.kortlink.dk/tmn9

jni

ARBEJDSSKADER

Advokat: Afviste sager bør genoptages

Over 3.000 arbejdsulykker er afvist med urette, vurderer advokat, efter at nye tal viser, at arbejdsskadeerstatninger satte rekord i 2017

Af Tina Løvbom Petersen, tln@sl.dk

Arbejdsskadeerstatninger sætter rekord. Sådan lyder overskriften i en pressemeddelelse fra Arbejdsmarkedets Erhvervssikring, AES, som fortæller, at der i 2017 blev tilkendt arbejdsskadeerstatninger for næsten 5 mia. kr. – som altså er et rekordstort beløb.

En af forklaringerne er, at det sidste år lykkedes AES at få afviklet 5.000 af de ældste og tungeste sager om erhvervsevnetab.

Men en anden væsentlig forklaring på stigningen i arbejdsskadeerstatninger er, at anerkendelsesprocenten for ulykker steg til næsten 60 pct. i 2017, efter at have ligget på omkring 50 pct. i 2015 og 2016.

Og den stigning tolker man i Elmer Advokater, der kører en lang række arbejdsskadesager for Socialpædagogerne, som et tegn på, at praksis de seneste år har været for restriktiv. Derfor vurderer advokatfirmaets jurister, at der nu er mindst 3.000 ulykkessager alene for 2015 og 2016, som sandsynligvis er blevet afvist med urette og derfor bør genoptages.

Praksisændring

Baggrunden for, at mere end 3.000 ulykkessager forventes at være forkert afvist, hænger

ifølge Elmer Advokater sammen med to højesteretsdomme.

Den første er en dom afsagt i 2013, hvor Højesteret skærpede praksis for, hvornår en personskade kunne anses for at være en arbejdsulykke. Denne dom medførte, at anerkendelsesprocenten faldt fra ca. 80 pct. i årene op til og med 2013 til ca. 50 pct. i 2015 og 2016. Ifølge Elmer Advokater gav en mere restriktiv praksis sig bl.a. udtryk i, at myndighederne foretog en vurdering af, om en sund og rask person ville være kommet til skade ved hændelsen fremfor at vurdere, om netop den pågældende person kom til skade ved hændelsen.

I november 2016 afsagde Højesteret så en dom, hvor Ankestyrelses praksis for, hvornår en hændelse er egnet til at medføre skade, blev tilsidesat. Det er netop denne Højesteretsdom, som AES nu anvender som begrundelse for, at flere arbejdsskadesager blev anerkendt i 2017. I pressemeddelelsen skriver AES, at 'stigningen i anerkendelsesprocenten i 2017 er en konsekvens af en ny Højesteretsdom fra november 2016'.

Men hvad så med de tidligere afgjorte sager, lyder spørgsmålet nu fra Elmer Advokater, som opfordrer til, at man genoptager afviste sager. I et nyhedsbrev skriver advokatfirmaet:

'Hvis anerkendelsesprocenten i 2015 og 2016 havde været på samme niveau, som i 2017, ville det have ført til anerkendelse af yderligere mindst 1.500 ulykker hvert af årene. Det er et meget stort antal mennesker, der således formodes at have fået afgjort deres sager forkert.' ■

OK 2018

Vi arbejder med de mest udsatte borgere i landet, og så byder vi dem så lidt støtte. Det er ikke bare hovedrystende. Det er også en kæmperegning, vi skubber foran os

Benny Andersen, formand, Socialpædagogerne

Nødberedskab er hverdag

I arbejdet med nødbere-
dskaber til en kon-
flikt har flere TR'er
haft svært ved at finde
hænder nok. KL afviser
ansvar, men det viser, at
arbejdet til daglig udfø-
res uhyggeligt tæt op ad
et nødberedskab. Og det
er forrykt, mener Social-
pædagogerne

Af Kit Lindhardt, klt@sl.dk
og Lea Holtze, lha@sl.dk

Som tillidsrepræsentant for ca. 50 socialpædagoger har Helle-Marlene Mølster under konfliktforberedelserne haft mere end almindeligt travlt med at planlægge nødbere-
dskab. Og det har ikke alene været et kompliceret puslespil. Det har været et puslespil, hvor der har manglet brikker.

For alt imens de daglige vagtplaner kites sammen af vikarer og timelønnede socialpædagoger, må et nødberedskab kun bestå af fastansatte socialpædagoger. Og selvom et nødbere-
dskab alene skal sikre, at borgernes liv ikke er i fare under en konflikt, er det mål svært at opfylde, når løsarbejderne tages ud af ligningen, fortæller hun.

– Konflikten giver et uhyggelig klart billede af, hvor udfordret vores arbejdspladser er på ressourcer i det daglige. Jeg har da godt kunnet mærke, at vi var skåret ind til benet, men det er vildt at tænke på, at vi dårligt kan mønstre et nødberedskab. Det chokerer mig faktisk, siger

Helle-Marlene Mølster fra
Kreds Sydjylland.

Det er ikke unormalt, at vikarer udgør en tredjedel af medarbejderstaben på de arbejdspladser, Helle-Marlene Mølster repræsenterer, fortæller hun. Og den skrabebe bemanding betyder, at hun i tilfælde af konflikt må bede kollegerne om at arbejde 'meget mere', end de plejer og helt ekstraordinært også tage nattevagter.

Groteske tilstande

Flere andre kredse har oplevet samme problem, og i Herning Kommune har socialpædagoger på seks arbejdspladser helt måttet undtages af konflikten, fordi Socialpædagogerne vurderer, at der ikke kan etableres et forsvarligt nødberedskab.

Peter Sandkvist, som er kredsformand i Midt- og Vestjylland, kalder det 'grotesk', at man på mange arbejdspladser har en bemanding, der kun med nød og næppe svarer til et nødbere-
dskab.

– Er det det, vi synes, at Danmark som velfærdssamfund skal tilbyde mennesker med handicap, med psykiske lidelser eller senhjerneskader? Skal vi ikke tilbyde mere end blot at opretholde livet? Som en leder sagde til mig: Vi kører med et kærligt og omsorgsfuldt nødbere-
dskab i dagligdagen, siger Peter Sandkvist.

Den potentielle konflikt har ifølge Peter Sandkvist dermed gjort det soleklart, hvor pressede man er ude på arbejdspladserne – konflikt eller ej.

– Vi har selvfølgelig godt vidst, at der er blevet sparet i mange kommuner i en årrække.

Der kommer flere og flere bor-
gere, som er mere komplekse, og mange af dem bliver ældre end tidligere. Men det her viser bare med al tydelighed, hvor presset man faktisk er på personaleresourcer, siger han.

Daglejerkultur

I Østjylland har arbejdet med at planlægge nødbere-
dskaber også afsløret, at arbejdsplanerne på mange arbejdspladser er fyldt med huller, som hver uge skal dækkes af vikarer og løsarbejdere, der er ansat på helt ned til 8-10 timer om ugen.

Ifølge kredsformand Gert Landergren Due er denne daglejerkultur selvfølgelig et stort problem for de ansatte selv, som tvinges til at tage flere job for at få økonomien til at hænge sammen. Derudover er den form for ansættelser i høj grad med til at svække fagligheden, kontinuiteten og dermed indsatsen over for borgerne.

– Hvordan kan man lave specialiseret, socialpædagogisk arbejde, når der er to ud af fire på en vagt, som kun er der engang imellem, og som hverken får efteruddannelse, indgår i handleplaner eller deltager i udviklingen af indsatsen over for borgere? Det er virkelig rystende, siger Gert Landergren Due.

Lokalt problem?

Fra KL, der er organisationen for socialpædagogernes arbejdsgivere på det kommunale område, lyder reaktionen:

– Det virker ærligt talt lidt mærkeligt at bruge egne strejkevarsler som en anledning til at starte en debat om normeringer i de enkelte kommuner. Diskus-

sionen omkring normeringer og brug af vikarer må man i øvrigt tage lokalt, siger chefforhandler for kommunerne Michael Ziegler i et skriftligt svar.

Formand for Socialpædagogerne Benny Andersen har svært ved at forstå den reaktion fra KL.

– Konflikten har jo sådan set bare afsløret en realitet, som vi først ser nu, hvor vi er i den situation, at der skal laves et nødberedskab. Nu er det dokumenteret, at vi til daglig arbejder uhyggeligt tæt op ad et nødberedskab. Og det er forrykt. Vi arbejder med de mest udsatte borgere i landet, og så byder vi dem så lidt støtte. Det er ikke bare hovedrystende. Det er også en kæmperegning, vi skubber foran os. For sætter man ikke ind tidligt med den rette hjælp, så risikerer vi altså som samfund at sende store befolkningsgrupper ud over kanten. Dét er dyrt for os alle sammen, og det er altså ikke et lokalt problem, siger Benny Andersen.

Socialpædagogerne er langt fra den eneste faggruppe, for hvem planlægningen af nødbere-
dskaber afslører, hvor presede arbejdspladserne er.

Også FOA's lokalafdelinger har flere steder måtte undtage sosu'er fra konflikt, fordi der ikke kan gennemføres et nødbere-
dskab. Og tidligere kom det frem, at der på knap halvdelen af de hospitalsafdelinger, hvor der er varslet lockout, ikke er nok fastansatte sygeplejersker til at bemande nødbere-
dskaberne. Situationen har fået Kirsten Normann Andersen, SF's sundhedsordfører, til at kalde sundhedsminister Ellen Trane Nørby (V) i samråd. ■

GENTLE TEACHING

Internationalt blik for Sødisebakke-spil

De 200 hverdagsdilemmaer i brætspillet om Gentle Teaching stammer fra Sødisebakke – men spillet får fin international opmærksomhed

Af Malene Skov Jensen, nyhedsrum@sl.dk

Foto: Tao Lytzen

ERFARINGSUDVEKSLING Når socialpædagoger på botilbuddet Sødisebakke mødes om brætspillet om Gentle Teaching, drager de nytte af hinandens erfaringer og får nye vinkler på hverdagens dilemmaer.

Brætspillet om Gentle Teaching er udviklet af socialpædagoger fra Sødisebakkes botilbud Skovbo. Spillet skal give deltagerne mulighed for at indgå i en faglig dialog omkring deres erfaringer og dilemmaer med Gentle Teaching fra det socialpædagogiske arbejde i dagligdagen.

Spillet indeholder 200 dilemmaer, der er indsamlet blandt medarbejderne på Sødisebakke og stammer fra deres pædagogiske praksis. Og spillet har mødt stor interesse i det internationale

netværk af sociale tilbud og institutioner i USA, Canada, Europa, Indien og Japan, der arbejder med Gentle Teaching. Netværket mødes årligt.

– Forrige år præsenterede vi en prototype af brætspillet ved den internationale Gentle Teaching-konference på Island. Vores tanke har hele tiden været, at spillet skal bruges internationalt, og derfor er spillet også både på dansk og engelsk, siger Susanne Poulsen

Spillet fik stor opmærksomhed blandt deltagerne på Island, og interessen var endnu større i 2017, hvor netværket mødtes i Vancouver i Canada. Her kunne socialpædagogerne fra Sødisebakke præsentere det færdige spil, og deltagerne kunne afprøve det og bidrage med nye dilemmaer.

– Vi solgte en del spil til nogle amerikanske universiteter, som vil bruge det i deres undervisning. Vi solgte fx også spil til Belgien, som gerne vil bruge det til ansættelsessamtaler, fordi en snak om dilemmaerne kan sige rigtig meget om en kandidats menneskesyn og faglighed. Også Island er meget interesseret i spillet, og de vil gerne have, at vi kommer op til dem og gennemfører workshops om spillet, siger Susanne Poulsen.

Et fleksibelt spil

Det kan spilles af tre til seks personer og har spørgsmål inden for seks forskellige kategorier: livskvalitet, samarbejde, kommunikation, fravalg, udfordrende adfærd og motivation. Spillet har ingen mållinje, man kan ikke svare rigtigt eller forkert, og man får heller ikke point.

– Spillet er meget fleksibelt, og man kan vælge at fordybe sig i en af kategorierne. Det er tænkt som et inspirationsmateriale, og når man trækker et dilemma, må man meget gerne omformulere det, så det passer til ens hverdag, siger Louise Mølgaard Didriksen.

Spillet er heller ikke kun rettet mod personale, der arbejder med Gentle Teaching til daglig. Det kan også bruges af studerende og pårørende eller medarbejdere på socialpædagogiske arbejdspladser, der gerne vil undersøge, om Gentle Teaching er noget for dem.

Det er planen, at brætspillet løbende skal suppleres med dilemmaer fra arbejdet med Gentle Teaching verden over. ■

Hverdagens dilemmaer som brætspil

Socialpædagoger på botilbuddet Skovbo på Sødisebakke har udviklet et brætspil, der skal sikre, at man med udgangspunkt i Gentle Teaching får en faglig dialog om dilemmaer fra den socialpædagogiske praksis

Af Malene Skov Jensen, nyhedsrum@sl.dk
Foto: Tao Lytzen

En beboer afviser at komme i bad. Erfaringen viser, at hvis beboeren ikke kommer i bad hver dag, så bliver det sværere dagen efter. Hvad gør I?

Socialpædagog Mette Hovaldt Jacobsen ser op fra det spillekort, som hun netop har læst op af. Foran hende ligger brætspillet om Gentle Teaching, som hun har udviklet sammen med sin kollega, socialpædagog Louise Mølgaard Didriksen, og med Susanne Poulsen, der er afdelingsleder på Skovbo, hvor de alle tre arbejder.

Skovbo er en del af Sødisebakke, som ligger i udkanten af Mariager og er et specialpædagogisk bo- og aktivitetstilbud til voksne med betydelig og varig nedsat psykisk og fysisk funktionsniveau.

– Vores idé med spillet er, at det skal give os mulighed for at have en faglig dialog, hvor vi deler vores erfaringer og finder handlemuligheder med afsæt i filosofien bag Gentle Teaching. Med spillet får vi en god ramme, hvor vi kan diskutere forskellige fagrelevante dilemmaer og problemstillinger i det socialpædagogiske arbejde, forklarer Mette Hovaldt Jacobsen.

Fælles pædagogisk ramme

Det er næsten ti år siden, at hele Sødisebakke indførte Gentle Teaching som fælles pædagogisk referenceramme. Det satte gang i lidt af en kulturrevolution, for i flere afdelinger betød det, at regler og konsekvenser skulle skiftes ud med tillid og anerkendelse.

Men resultatet var til at tage og føle på: Indførelsen af Gentle Teaching gav markant færre magtanvendelser på Sødisebakke, ligesom sygefraværet

blandt medarbejderne faldt. Alene det første år med Gentle Teaching faldt brugen af magtanvendelser med 40-60 pct. på nogle af afdelingerne.

Gentle Teaching er en psykologisk baseret filosofi om menneskelige relationer, hvor det er helt centralt, at den professionelle omsorgsperson konstant reflekterer over sin egen evne til at vise nænsomhed, varme og kærlighed – uden betingelser.

– Det kan være svært at arbejde efter en filosofi, hvor man dropper de fælles regler og i stedet skal finde løsninger, der passer til den enkelte borger. Der opstår hele tiden en masse dilemmaer, men vi oplevede ofte, at vores refleksioner med kollegerne foregik lidt tilfældigt og byggede på personlige holdninger og ikke faglighed. Vi savnede, at dilemmaerne blev diskuteret mere intenst og med et fagligt udgangspunkt. Derfor begyndte vi for to år siden at udvikle brætspillet, fortæller Louise Mølgaard Didriksen.

Større faglig krav

Dilemmaet om beboeren, der ikke vil i bad, er blot ét af 200 dilemmaer fra den socialpædagogiske hverdag, som medarbejderne på Sødisebakke har bidraget med til brætspillet.

Inden Gentle Teaching blev indført, ville medarbejderne måske ikke have reflekteret så meget over, om de kunne handle anderledes, når en beboer fx ikke ville i bad.

Vi savnede, at dilemmaerne blev diskuteret mere intenst og med et fagligt udgangspunkt. Derfor begyndte vi for to år siden at udvikle brætspillet
Louise Mølgaard Didriksen, socialpædagog, Sødisebakke

Sødisebakke

Sødisebakke er et specialpædagogisk bo- og aktivitetstilbud til voksne med betydelig og varig nedsat psykisk og fysisk funktionsniveau. Institutionen har ni specialiserede afdelinger med 126 borgere og 550 ansatte, den ligger i udkanten af Mariager og hører under Region Nordjylland.

Skovbo er en del af Sødisebakke. Beboerne på Skovbo har alle udover varig nedsat psykisk og fysisk funktionsniveau også en autismespektrumforstyrrelse. Der er 29 beboere på Skovbo og ca. 100 ansatte.

Det kan godt dræne en, hvis man føler, at man ikke kan komme videre med en beboer, eller hvis der er nogle bestemte ting, som man har svært ved at få til at fungere. Men så kan spillet være en hjælp, fordi man får sine dilemmaer diskuteret på en faglig måde

Mette Hovaldt Jacobsen,
socialpædagog, Sødisebakke

– Der ville nok have været en tendens til, at man ville have sagt, at beboeren bare skulle i bad – punktum. Men hvor vi tidligere ville have stillet krav, skal vi med Gentle Teaching gå en helt anden vej. Vi skal anerkende og tage udgangspunkt i den enkelte beboers egne ønsker og behov. Hele tilpasningen til det enkelte individ stiller langt større krav til medarbejderne, siger afdelingsleder Susanne Poulsen.

Da hun kom til Skovbo for 11 år siden, var der kun ganske få socialpædagoger ansat, mens resten af medarbejderne var medhjælpere. Men i takt med at Gentle Teaching blev indført, har det billede ændret sig. I dag er det derfor lige omvendt, og hovedparten af de ansatte er socialpædagoger.

Fokus på faglighed

Gentle Teaching bygger på fire søjler, som handler om, at medarbejderne skal få beboeren til at

føle sig sikker og tryk, føle sig værdsat og elsket, føle kærlighed og varme til andre og føle sig inkluderet i fællesskabet. Ifølge filosofien bag Gentle Teaching er det de følelser, som man skal opleve for at kunne trives.

– Derfor er det også med udgangspunkt i de fire søjler, at deltagerne i brætspillet diskuterer de enkelte dilemmaer. Hvad kan vi gøre for, at beboeren føler sig mere tryk i situationen med badet? Hvad kan vi gøre i situationen, så beboeren føler sig værdsat og elsket osv. Spillet kan være med til at sikre, at vi fokuserer på filosofien bag Gentle Teaching. Fokus er på det faglige og ikke på, hvad vi lige selv synes, siger Louise Mølgaard Didriksen.

Hun oplever, at Gentle Teaching godt kan være noget svævende at arbejde efter for mange medarbejdere, men at spillet kan gøre det mere håndgribeligt, fordi det tager udgangspunkt i situationer fra hverdagen.

– Nogle gange kan man godt være lidt i tvivl om, hvordan noget kan være gentle, men når man får reflekteret over det sammen med andre, så bliver det mere tydeligt, eller også kommer der nogle løsningsforslag op, som man måske ikke selv havde tænkt på, siger Louise Mølgaard Didriksen.

I det hele taget oplever de, at spillet er med til at sikre, at man drager nytte af kollegernes erfaringer og vinkler på tingene.

– Det kan godt dræne en, hvis man føler, at man ikke kan komme videre med en beboer, eller hvis der er nogle bestemte ting, som man har svært ved at få til at fungere. Men så kan spillet være en hjælp, fordi man får sine dilemmaer diskuteret på en faglig måde, og derved kommer videre, siger Mette Hovaldt Jacobsen.

Medbestemmelse og autisme

På Skovbo er der 29 boliger til borgere, der ud over nedsat psykisk og fysisk funktionsniveau også alle har en diagnose inden for autismspektret. Skovbo ligger i en ny bygning op til skoven og tæt på Mariagerfjord.

Bygningen er i et samarbejde mellem personalet og arkitekterne indrettet, så der er taget højde for beboernes udfordringer. De bor i mindre

Hvad gør I, hvis...

Brætspillet om Gentle Teaching indeholder 200 dilemmaer fra hverdagen – her er nogle eksempler:

- Hvordan kan vi arbejde gentle med en beboer, som ikke vil tage sin medicin, men som skal have den?
- En beboer spiser afføring, og personalet har svært ved at give beboeren den særlige kærlighed, fordi det overskrider personalets grænse. Hvordan kan man være gentle, hvis det overskrider ens grænse?
- Er det gentle at bestemme over beboerens kost?
- Må beboeren selv bestemme, hvilket personale hun gerne vil være sammen med?
- Jim er autist og har flere aktiviteter om ugen, hvor han indgår i sociale fællesskaber. Er det gentle?
- En forælder spørger insisterende ind til sin 25-årige søns seksualitet. Hvordan forholder du dig?

Spillet koster 350 kr., og du kan få mere information ved at kontakte afdelingsleder Susanne Poulsen på suspo@rn.dk

bo-grupper i deres egen lejlighed, som de selv har indrettet, og de har hver deres aflukkede gårdhave, hvorfra de kan vælge at gå videre til den fælles aktivitetshave. Derudover har hver bo-gruppe også fælles køkken, stue og badeværelse med spa.

Nogle af de dilemmaer, der går igen i spillet, er balancen mellem beboernes ret til at bestemme over deres eget liv og deres behov for faste rammer.

– Gentle Teaching handler meget om, at beboerne har ret til selv- og medbestemmelse. Men hvordan sikrer vi, at beboerne får lov til at bestemme over deres egen hverdag, når de fx har en diagnose inden for autismspektret og også har brug for struktur, genkendelighed og forudsigelighed? Det er et dilemma, som vi hele tiden kredser om, og som brætspillet bidrager til, at vi kan gå i dybden med, siger Mette Hovaldt Jacobsen.

De sidste par år har arbejdet med udviklingen af brætspillet betydet, at den faglige dialog i langt højere grad er kommet i centrum på Sødissbakke. Prototyper af spillet er blevet afprøvet på kryds og tværs blandt alle medarbejdere, og alle har bidraget med dilemmaer fra egen praksis til spillet. Brætspillet kommer på bordet til personalemøder, team-arrangementer, introduktion af nye medarbejdere osv.

– Spillet har betydet, at der er kommet en langt større åbenhed omkring de dilemmaer, som opstår i det daglige. Vi er blevet meget bedre til helt

automatisk at tænke Gentle Teaching ind, og ved at samles omkring spillet på tværs af Sødissbakke får vi hele tiden nye vinkler på Gentle Teaching, siger Susanne Poulsen. ■

Gentle Teaching

Gentle Teaching er udviklet af den amerikanske psykolog John McGee, og filosofien er særligt udbredt i USA, men også i Canada, Europa, Indien og Japan arbejder man med Gentle Teaching.

Gentle Teaching bygger på en filosofi om, at mennesker fungerer bedst, når de føler sig sikre, værdsatte, elskede og kærlige. Meget problemadfærd forandrer sig, når medarbejderne flytter fokus fra konflikter og magtudøvelse til ressourcer og relationer. Medarbejderne skal tale respektfuldt med og om beboerne. De skal række kærligt ud efter mennesket og ødsle med kærtegn og kærlige handlinger.

I bund og grund handler Gentle Teaching om relationen mellem mennesker, hvor den professionelle omsorgsperson bliver mere bevidst om sit ansvar i forhold til at møde beboeren med kærlighed uden forbehold. Derudover skal omsorgspersonen være sit eget undervisningsmateriale, være fuldstændig til stede og være sig sit professionelle ansvar bevidst i mødet med beboeren.

Læs mere på www.gentlelearning.com

SOCIALPÆDAGOGERNE MENER

Der skal være tale om at sikre borgernes trivsel, sikkerhed og værdighed. Fysisk guidning, fastholdelse og brug af tryghedsskabende velfærdsteknologi må derimod aldrig anvendes med henblik på alene at regulere en borgers adfærd

Marie Sonne, næstformand, Socialpædagogerne

Tiltrængt udspil om magtanvendelse

Et godt grundlag for det videre arbejde med en tiltrængt revision af reglerne – sådan siger Socialpædagogernes næstformand, Marie Sonne, om arbejdsgruppens anbefalinger om magtanvendelse

Af Jens Nielsen, jni@sl.dk

Magtanvendelse er et dilemmafyldt farvand, hvor man skal navigere med største varsomhed. Men de anbefalinger til en revision af reglerne på området, der lige er landet, giver generelt et godt grundlag for det forestående arbejde. Dog giver anbefalingen om, at kommuner kan flytte en borger uden dennes – men blot med en værgeres – samtykke, grund til bekymring.

Sådan konstaterer Socialpædagogernes næstformand, Marie Sonne, i forbindelse med rapporten fra den arbejdsgruppe under Ankestyrelsen, der har givet bestemmelserne om magtanvendelse på voksenområdet et serviceeftersyn – og på den baggrund er kommet med en række anbefalinger.

Kort fortalt lægges der i anbefalingerne op til øget fokus på omsorg frem for magt. Det betyder, at det anbefales, at personalet får mulighed for fx fysisk guidning, fastholdelse og brug af velfærdsteknologiske løsninger.

Hvordan, det konkret skal udmøntes, skal nu diskuteres politisk, men at der er behov for at få set på reglerne, er der ingen tvivl om, siger Marie Sonne:

– Det handler ikke mindst om at få dem afstemt med den virkelighed, der er – fx når det gælder velfærdsteknologi, siger hun.

Socialpædagogerne mener, at det giver god mening, når der i anbefalingerne lægges op til et øget fagligt råderum. Det kan nemlig være til gavn for både borgere og medarbejdere:

– Vi ved jo, at socialpædagogisk faglighed og socialpædagogiske indsatser har en positiv effekt på forebyggelse og nedbringelse af magtanvendelser, ligesom en solid faglig indsats kan dæmme op for udadreagerende adfærd og konflikter. Det er til gavn for borgerne – og det har samtidig en positiv effekt på arbejdsmiljøet.

Faglighed en forudsætning

Socialpædagogerne er derfor også godt tilfredse med, at der i anbefalingerne holdes fast i et fokus på forebyggelse af magtanvendelser, der netop tager afsæt i en socialpædagogisk indsats og en fastholdelse af principperne om at gribe mindst muligt ind og hele tiden have proportionerne i en evt. magtanvendelse for øje.

– Og for os er det også centralt, at der altid skal være forsøgt at opnå borgerens aktive medvirken og deltagelse, og at magtanvendelser aldrig må erstatte omsorg og socialpædagogisk indsats, siger Marie Sonne.

Hun understreger, at det for Socialpædagogerne er helt afgørende, at det øgede faglige råderum ikke fører til en øget brug af magtanvendelser:

– Derfor er det også alfa og omega, at borgeren altid bliver mødt med de fornødne socialpædagogiske kompetencer.

På samme måde er det vigtigt, at omsorgsbegrebet kommer til at stå centralt i en revideret lov

– Det er væsentligt at få slået helt fast, at der skal være tale om at sikre borgernes trivsel, sikkerhed og værdighed. Fysisk guidning, fastholdelse og brug af tryghedsskabende velfærdsteknologi må derimod aldrig anvendes med henblik på alene at regulere en borgers adfærd, siger Marie Sonne.

Socialpædagogerne foreslår desuden, at politikerne med en revision af loven sikrer, at den nationale Videns- og Specialrådgivningsorganisation på det sociale område, VISO, bliver inddraget i komplekse sager, og at man sikrer, at forvaltningernes ansvar for fx at forebygge magtanvendelser gøres tydeligt over for cheflaget på ældre- og handicapområdet.

Socialpædagogerne anbefaler også, at de nye regler skal evalueres efter først et og siden efter fem år, ligesom der bør laves en årlig statistik på magtanvendelsesområdet.

Hold fast i samtykket

Eneste alvorlige bekymring i anbefalingerne fra arbejdsgruppen er forslaget om at give kommunerne mulighed for at flytte en borger uden dennes eget

samtykke, hvis en værger eller fremtidsfuldmægtig giver sit samtykke.

– Det er drastisk at flytte borgere uden samtykke, og det er væsentligt, at det altid bliver forsøgt at opnå samtykke, hvis det fagligt vurderes bedst for borgeren at blive flyttet til et andet tilbud, siger Marie Sonne.

Socialpædagogerne peger på, at kommunerne selv har skabt problemet:

Kommunerne har i de senere år i langt højere grad valgt at tilbyde borgerne billigere § 105-boliger efter almenboligloven – boliger, der er bundet op på en lejekontrakt – så kommunerne i dag lægger § 107- og 108-tilbud ind i § 105-boliger.

– Det er vores oplevelse, at det er den praksis, der har medført behovet for at kunne flytte borgere i § 105-boliger uden samtykke. Og i det lys handler det her forslag mere om økonomi end om et reelt fokus på at tilbyde borgerne den bedst mulige støtte og omsorg. Vi mener derimod, at borgernes retsstilling er sikret i loven, som den er nu, siger Marie Sonne.

Arbejdsgruppens rapport og anbefalinger lægger op til en politisk drøftelse efter påske. Forslag til en revision af loven ventes fremlagt til efteråret.

– Nu ligger anbefalingerne der – men det afgørende er selvfølgelig, hvordan det nu bliver konkretiseret i lovgivningen. Det vil vi følge meget tæt, siger Marie Sonne. ■

Find arbejdsgruppens rapport via www.kortlink.dk/tmnp

PSYKIATRI

Det er et fristed – et sted, hvor man kan være sig selv. Og det er simpelthen så synd, at man ikke kan se, hvor godt det er for psykisk syge at komme her

Brian, tidligere patient

Farvel til et livgivende frirum

Patienterne oplever færre aggressioner og mindre indre uro, når de får lov til at arbejde i det kreative værksted på Aarhus Universitetshospital Risskov. Alligevel indgår aktivitetstilbuddet ikke i planerne for den nye samlede psykiatri i Skejby

Af Tina Løvbom Petersen, tln@sl.dk

Foto: Kissen Møller Hansen

Den time, jeg har her i værkstedet, er den eneste time i døgnet, hvor jeg ikke tænker på at tage livet af mig selv'. Mens hænderne systematisk arbejder videre med at klippe stjerner ud af det tykke læder, bliver det negative tankemylder for en stund sat på pause hos Sille – en ung kvinde, som i flere måneder har været indlagt på sengeafsnit P1 på Aarhus Universitetshospital Risskov. En afdeling for voksne med skizofreni og andre former for psykoser.

– Når jeg fordyber mig i at lave smykker eller kunst, så tænker jeg kun på at bruge hænderne. Det er mit åndehul. Det er det eneste sted, hvor jeg slet ikke tænker på, at jeg er syg. Så jeg kommer i værkstedet så tit, jeg kan få udgang fra afdelingen, fortæller hun.

Vi er i en kælder under det historiske Museum Overtaci. Museet er en del af hospitalet i Risskov og huser en af Europas største samlinger af kunst skabt af psykisk syge. Ikke så få af de udstillede værker er skabt i de farvestrålende kælderlokaler, Frirummet, som gennem de sidste 14 år har fungeret som kreativt værksted for både indlagte patienter og andre mennesker med en psykiatrisk diagnose.

Her kan man tegne og male, lave skulpturer, væve, sy, lave smykker eller læderarbejde, hækle, strikke, lave keramik – og alverdens andre kreative aktiviteter. Og her kæmper socialpædagog og pro-

jektleder Maria Buch for, at tilbuddet skal overleve, når psykiatrien rykker til Skejby senere på året.

– Værkstedet er et helt unikt tilbud til patienterne. Det er her, de får en pause fra deres sygdom og oplever, at de rent faktisk mestrer noget. Men det kreative værksted er desværre ikke tænkt ind i den nye samlede psykiatri i Skejby. Og det betyder, at voldsomt psykisk syge mennesker mister en aktivitetsmulighed, som i den grad hjælper dem til at få det bedre, siger Maria Buch.

Ikke plads til værksted

Sidst på året skal det over 150 år gamle psykiatriske hospital i Risskov lukkes ned, når alle psykiatriske afdelinger samles under ét tag i Skejby. Og her indgår det kreative værksted ikke i flytteplanerne, fortæller Gert Pilgaard Christensen, direktør for Psykiatri og Social, Region Midt.

– Det handler i høj grad om de fysiske rammer. Det nye hospital skal indrette sig på 50.000 kvadratmeter i forhold til de 90.000 kvadratmeter, som hospitalet i Risskov råder over i dag. Det betyder, at faciliteterne skal komprimeres – og vi kan desværre ikke bare flytte alle ting med én til én fra Risskov. Derfor vil vi miste nogle af de tilbud, vi har i dag – og det gælder bl.a. værkstedet, forklarer han.

Når alle psykiatriske patienter flytter ind i de nye rammer på Nyt Psykiatrisk Center i Skejby, vil de i stedet møde aktivitetsrum og udefaciliteter i forbindelse med hver afdeling. Udgangspunktet er ifølge Gert Pilgaard Christensen, at aktiviteterne foregår som en integreret del af patienternes afdeling.

– På den måde tilgodeser vi også tvangsindlagte patienter, som i de nuværende rammer i Risskov ikke har mulighed for at forlade deres afdeling for at deltage i aktiviteter i værkstedet, siger han og tilføjer, at der i Skejby er planer om at have et haveanlæg ved hver psykiatrisk afdeling, så patienterne har mulighed for at komme ud, få lidt luft og trække sig fra afdelingen.

– Vi har også planer om at etablere aktivitetsrum lige uden for de respektive afdelinger fx

Museum i nye omgivelser

Heller ikke Museum Overtaci flytter med til Nyt Psykiatrisk Center i Skejby. Museet skal efter planen flyttes fra Psykiatrisk Hospital i Risskov til de bygninger, der for tiden huser Danmarks Journalist- og Mediehøjskole i det nordlige Aarhus. Her håber man på, at der også bliver plads til at indrette et kreativt værksted – men ikke længere som et tilbud til de patienter, som er indlagt på psykiatrisk hospital.

Det her er ikke terapi – det er et frirum, hvor patienterne kan være kreative. Jeg spørger aldrig til deres sygdom, og jeg stiller ingen krav om præstation. Til gengæld spørger jeg dem om, hvad de har lyst til at lave

Maria Buch, socialpædagog og projektleder

med fitnessfaciliteter samt en stor multihal, der skal give patienterne gode muligheder for fysisk aktivitet. Men hvad der skal laves af aktiviteter i de enkelte afdelinger og aktivitetsrum, det skal fyldes ud af personalet på afdelingen, og det vil nok primært være ergoterapeuter, som skal stå for aktivitetsdelen, siger Gert Pilgaard Christensen.

Et frirum uden kitler

Men ved at integrere aktiviteterne i patientens afdeling mister man netop den mulighed for at komme væk fra hospitalsverdenen, som det kreative værksted giver, lyder det fra Maria Buch. I dag er værkstedet nemlig et af de ganske få steder på matriklen i Risskov, hvor patienterne ikke møder kitler, og hvor der ikke snakkes sygdom, diagnoser og behandling.

– Det her er ikke terapi – det er et frirum, hvor patienterne kan være kreative. Jeg spørger aldrig til deres sygdom, og jeg stiller ingen krav om præstation. Til gengæld spørger jeg dem om, hvad de har lyst til at lave, lyder det fra Maria Buch.

Og værkstedet har aktiviteter til selv de mest syge patienter, fortæller hun.

– Jeg har oplevet dybt psykotiske mennesker slappe af, når de sidder med en pensel i hånden. Så hører man dem sige: 'Hvor er her stille. Der er slet ikke nogen stemmer, der larmer i mit hoved'. Andre patienter, som ryster så voldsomt på hænderne, at de ikke kan holde fast noget som helst, sætter jeg i gang med at arbejde med glasstøv, for

her er det faktisk kun en fordel at ryste på hænderne, så støvet bliver bedre fordelt.

En spørgeskemaundersøgelse, som værkstedet har gennemført blandt 40 patienter, viser da også, at værkstedet har en positiv effekt på deres sindstilstand (se boks).

– De patienter, vi har spurgt, svarer, at de oplever markant færre negative følelser, når de har været i værkstedet. Det handler om følelser som aggression og vrede, indre uro og rastløshed. Så vi ved rent faktisk, at kunstneriske aktiviteter frigiver mental energi hos patienterne og påvirker dem i positiv retning, siger Maria Buch.

Patienter har brug for åndehuller

I værkstedet brydes stilheden kun af drejeskiven, der snurrer rundt i en beroligende rytme, mens Brian former en smuk symmetrisk skål. Brian har selv tidligere været indlagt på psykiatrisk afdeling pga. angst og depression, men i dag kommer han frivilligt i værkstedet. Og han mener ikke, man i regionen har tænkt sig godt nok om, når man nedlægger værkstedet som et kreativt tilbud til psykiatriske patienter.

– Når jeg drejer, forsvinder tankemylderet. Og det handler ikke altid om at producere noget – det er mere følelsen af flow. Det der med, at man pludselig opdager, at tiden er gået, uden at man har tænkt på sin sygdom. Det er et fristed – et sted, hvor man kan være sig selv. Og det er simpelthen så synd, at man ikke kan se, hvor godt det er for psykisk syge at komme her, siger Brian, mens hænderne rutineret arbejder videre i det mørke fugtige ler.

Netop følelsen af at komme væk fra afdelingen er helt afgørende for patienterne, supplerer Maria Buch.

– De patienter, der kommer i værkstedet, kommer stimuleret tilbage til afdelingerne. De kommer med en følelse af at have været et almindeligt menneske for en kort stund. De spreder god stemning, de fortæller historier – og de har mindre udadreagerende adfærd. Så jeg frygter, at der vil være patienter, som ikke restituerer så hurtigt som før, fordi de mangler det her kreative frirum, siger hun.

Selvom direktør Gert Pilgaard Christensen anerkender, at værkstedet spiller en vigtig rolle for nogle af patienterne, så fastholder han, at også de nye rammer vil byde på meningsfulde aktiviteter.

– Mit håb er, at man i det nye hus ikke kun vil begræde det, vi mister – men også se på, hvordan vi kan skabe nogle nye ting i nye rammer. At man vil tænke, 'gad vide, hvad man kan lave af nye spændende aktiviteter, der kan være med til at give patienterne de åndehuller, de jo også har brug for, når de er indlagt'. ■

Patienterne i artiklen optræder under pseudonym.

Sådan oplever patienterne værkstedet

I 2016 og 2017 har socialpædagog Maria Buch i samarbejde med personalet på afdeling P4 (afdeling for voksne med skizofreni og andre former for psykoser) lavet en spørgeskemaundersøgelse blandt 40 indlagte patienter, der brugte kreativt værksted.

Patienterne blev bedt om i et skema at beskrive deres umiddelbare reaktion i to omgange: Før de gik fra afdelingen og ned i værkstedet – og efter at have været i værkstedet i en time. De skulle sætte et tal fra 0 til 10 på deres oplevelse af henholdsvis indre uro, aggression/vrede og rastløshed. 0 betyder ingen oplevelse, 1 betyder god oplevelse – og 10 betyder værst oplevede.

De 40 brugere vurderer i gennemsnit følelsen af indre uro til at være 5 før – og 1 efter at have arbejdet på værkstedet i en time. Aggression/vrede vurderes henholdsvis 3 før – og 1 efter, mens følelsen af rastløshed i gennemsnit falder fra 7 til 2, når patienterne selv vurderer før og efter værkstedet. Tallene viser, at patienterne selv oplever, at de har markant færre negative følelser, når de er kommet væk fra deres afdeling og har været en tur omkring det kreative værksted.

Kilde: Kreativt værksted, Aarhus Universitetshospital Risskov.

NYE JOBOMRÅDER

Tine holder håbet i live

På Rigshospitalet er socialpædagog Tine Bøye Pedersen en del af Pop-up Hr Berg – et psykosocialt støttetilbud til kronisk og alvorligt syge unge, der får tilbud om aktiviteter og samtaler for at hjælpe dem igennem en svær tid

Af Trine Kit Jensen, nyhedsrum@sl.dk

Foto: Søren Kjeldgaard

JTine har bare været der 100 pct. for mig. Jeg har kunnet snakke med hende om alt, og hun var med til at holde mit humør oppe og give mig en tro på, at det hele nok skulle gå.

Sådan lyder det fra 21-årige Catrine Reenberg Pedersen, der i foråret 2016 blev indlagt på Rigshospitalet med leukæmi. Her var ungepædagog Tine Bøye Pedersen hendes faste støtte, mens hun var igennem strålebehandling, kemokure og en knogletransplantation.

Tine Bøye Pedersen udgør sammen med fagfællen Jakob Højer Larsen og psykolog Per Frederiksen et team, der står for tilbuddet Pop-up Hr Berg. Tilbuddet retter sig mod unge i alderen 12-24 år med medfødte kroniske eller akutte sygdomme. Det er etableret i regi af Ungdomsmedicinsk Videnscenter, der også står bag ungecaféen Hr Berg i hospitalets forhal.

Men nogle unge kan ikke benytte caféen, fx fordi de er så syge, at de ikke har kræfter til det, skal overvåges eller er i isolation i forbindelse med deres behandling. Derfor rykker medarbejderne fra Pop-up-teamet ud på afdelingerne og ind til de unge på stuerne.

– Vi får en henvisning fra afdelingerne. Sygeplejerskerne beskriver, hvad de unge fejler, og om de er triste, bange eller på andre måder har det svært. Ud fra henvisningerne prioriterer vi hvem i teamet, der tager kontakt til den unge, fortæller Tine Bøye Pedersen.

Fælles for de unge er, de skal håndtere sygdom og ungdom på samme tid, og målet med tilbuddet er at fremme deres trivsel, så sygdomsidentiteten

ikke kommer til at fylde det hele. Det sker både via aktiviteter og støttende samtaler. I starten får de typisk besøg tre-fire gange om ugen og siden efter behov.

– Det er vigtigt at skabe en god relation, og det tager tid i starten. De unge skal være trygge ved mig og også finde ud af, at jeg ikke er læge eller en sygeplejerske, der deler medicin ud. Jeg arbejder tæt sammen med personalet i afdelingen, men kommer for at give de unge noget andet, siger Tine Bøye Pedersen.

Ofte er de unge indlagt sammen med deres forældre, men forældrene er typisk ikke med under besøgene.

– De unge har hårdt brug for deres forældre. Men de har også brug for 'forældrefri' tid, hvor de kan tale om ting, de ikke nødvendigvis har lyst til at dele med dem. Vi har derfor en opgave i forhold til at sætte forældrene ind i, hvordan vi arbejder, så de trygt og med god samvittighed kan tage en pause. De har også brug for at lade op, siger Tine Bøye Pedersen.

Kun fantasien sætter grænser

Aktiviteterne inde på stuerne sætter kun fantasien grænser for. Men det kan fx være kortspil eller hospitalsvenlige udgaver af bordtennis og badminton.

– Vi har et lille bordtennisbord, som kan sættes over sengen og badminton spiller vi, mens vi står på hver sin side af sengen, fortæller Tine Bøye Pedersen.

Aktiviteterne giver ikke bare adspredelse under en indlæggelse, hvor tiden kan føles lang, men er også med til at åbne for relationen til de unge og medvirker samtidig til at holde fysikken i gang. Nogle af de unge er så svækkede, at det kan svært for dem bare at komme op at sidde i sengen eller gå de få skridt hen til et bord for at spille kort.

– For en ung pige, der var meget dårlig, var det fx vigtigt at få brugt kroppen lidt. Vi aftalte derfor, at vi først lavede noget fysisk. Hun kom op at sidde med fødderne ud over sengekanten, og vi spillede så en ballon frem og tilbage ti gange. Resten af tiden fik hun lov til at slappe af, mens jeg læste højt for hende, siger Tine Bøye Pedersen.

Nye jobmuligheder

Hvor kan socialpædagoger bruge deres kompetencer i fremtidens velfærdssamfund? Hvor ligger de nye jobmuligheder? I denne og kommende artikler kan du møde socialpædagoger, hvis arbejde falder uden for den almindelige socialpædagogiske jobbeskrivelse.

Læs også artikler i de tidligere serier om socialpædagoger i 'Et anderledes job' via www.kortlink.dk/t66d og serien 'Fagligt skudsmål' via www.kortlink.dk/t66g

Nogle af de unge, der er i isolation, må gerne forlade hospitalet, men bare ikke gå rundt på gangene. Dem er der mulighed for at tage med ud på en gåtur eller en cykeltur på ladet af en af Hr Bergs Christiania-cykler.

– Det giver noget at komme ud i den friske luft, så man ikke bare sidder over for hinanden på stuen og snakker. Så miljøet omkring hospitalet bruger vi rigtig meget, fortæller Tine Bøye Pedersen.

Livet uden for vinduerne

Samtalerne med de unge kan handle om alt mellem himmel og jord, afhængigt af hvad de fejler og selv har brug for at snakke om.

– Det kan fx handle om forholdet til kæresten, venner og veninder og om, hvordan det er at se livet gå videre uden for vinduerne, når man selv er tvunget til at ligge herinde. Det kan være rigtig hårdt. Jeg pointerer altid, at det er vigtigt at holde fast i det sociale netværk. Det er der heldigvis mange muligheder for i dag, hvor de fx kan Face-Time, hvis kammeraterne ikke kan komme herind. Men for en del af de kronisk syge gælder det, at de slet ikke har et netværk, fordi sygdommen har gjort det svært for dem at opretholde skolegang og et socialt liv, siger Tine Bøye Pedersen.

Forholdet til forældrene er ofte oppe at vende, bl.a. fordi nogle af de unge har en alder, hvor de er flyttet hjemmefra og har vænnet sig til et selvstændigt liv.

– Pludselig bliver de så syge og skal i en lang behandling, der betyder, at de nærmest må flytte sammen med forældrene igen. Det kan for begge parter være en udfordring. Netop derfor er det også vigtigt, at de ind imellem kan få den pause fra hinanden, som vi er med til at give dem, siger Tine Bøye Pedersen.

Som ungepædagog kan hun også tage med til undersøgelser eller behandling, hvis forældrene ikke kan være til stede, ligesom hun kan være ambassadør for de unge i forhold til sundhedspersonalet. Det skete fx, da en mor til en fyr på 17-18 år hentede hende, fordi sønnen var meget bange forud for en behandling.

– Den frustrerede mor vidste ikke, hvad hun skulle gøre for at hjælpe sin dreng, og i den situation var det superheldigt, at de kunne trække på mig. Da sygeplejersken kom ind, spurgte jeg, om hun ville gentage, hvad det var, der skulle ske, da han ikke havde fanget det ved første information. Det gjorde hun, og imens holdt jeg den unge fyr i hånden, fortæller hun.

Anbefalet af anden ung

Da Catrine Reenberg Pedersen blev indlagt, delte hun stue med en anden kræftramt pige, som allerede havde kontakt til Tine Bøye Pedersen og anbefalede hende at tale med ungepædagogen.

– Min mor var der hele tiden. Men det er jo ikke helt det samme, og den anden pige fortalte, at hun havde haft stor gavn af at tale med Tine. I starten

UNGELIV For 21-årige Catrine Reenberg Pedersen (th), som har været indlagt på Rigshospitalet med leukæmi, har socialpædagog Tine Bøye Pedersen været en uundværlig støtte. Dels fordi hun gav den unge patient lidt forældrefri tid – og dels fordi hun gjorde det lettere at opretholde et netværk, et socialt liv og en tilværelse som ung.

At få lov at følge de unge så tæt og intenst er fantastisk, og forældrene er simpelthen så glade for os. Det giver virkelig mening, og for mig personligt har det betydet et helt andet blik på livet. Man skal ikke tage noget for givet

Tine Bøye Pedersen,
socialpædagog, Rigshospitalet

Pop-up Hr Berg

Pop-up-tilbuddet er finansieret af Egmont Fonden i en treårig periode frem til 1. juni 2018 som led i en større bevilling, der har til formål at sikre empowerment af sygdomsramte unge.

Bevillingen omfatter også gruppeforløb i projektet Life, som socialpædagog Jacob Højer Larsen og sygeplejerske Pernille Hertz står for. Derudover dækker den initiativet Ungepanel.dk.

Pop-up Hr Berg og Life bliver evalueret af VIVE – Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd i en rapport, der forventes udgivet 1. juni i år.

er jeg lidt afvisende over for mennesker, jeg ikke kender, men vi begyndte at snakke mere og mere, og hun var også med for at berolige mig, da jeg fik strålebehandling, fortæller hun.

Op til knoglemarvstransplantationen, som Catrine Reenberg Pedersen ikke vidste, om hun ville overleve, var hun isoleret i en måned, og umiddelbart før tog Tine Bøye Pedersen hende med ud på en tur i en af Christiania-cyklarne.

– Jeg tudbrølede nærmest hele tiden, fordi jeg vidste, at nu skulle jeg ind og ligge i det rum, som jeg ikke vidste, om jeg nogensinde kom ud af igen. Men dagen før kom Tine og cyklede mig rundt alle mulige steder, mens vi snakkede sammen, og det hjalp, siger Catrine Reenberg Pedersen.

Mens hun var i isolation, kom ungepædagogen næsten forbi hver dag, husker hun.

– Hun kom ind og tog den der forklædeagtige ting og maske på, sprittede fingre af og hele molevitten bare for at se til mig og høre, hvordan det gik.

Da transplantationen var overstået, fik Catrine Reenberg Pedersen nogle kemobehandlinger, der gav hende en voldsom mundbetændelse. Den betød, at hun havde svært ved at tale.

– Mine læber hævede op, og jeg havde sår inde i munden. Men jeg fik en tavle, så når Tine kom, skrev jeg bare 'hej' på den, siger hun.

Efter transplantationen var hun flere gange indlagt kortvarigt bl.a. på grund af feber og tegn på blodforgiftning. Derudover kom hun jævnligt til kontrol på hospitalet, og hver gang så hun Tine Bøye Pedersen. Det gør hun også, når hun i dag er inde til tjek.

– Nu er leukæmien heldigvis væk, men jeg bliver stadig tjekket hver tredje måned, siger hun.

Catrine Reenberg Pedersen talte ikke blot med ungepædagogen om alle de ting, hun var bange for og ked af i forbindelse med sin sygdom.

– Jeg kunne også snakke med hende, hvis jeg fx havde været oppe at skændes med min mor eller var uvenner med min kæreste, fortæller hun.

Kæresten er nogle år ældre end Catrine. Han har børn, og da de blev lidt skræmte over at se hende uden hår, var det også Tine Bøye Pedersen hun gik til for at få gode råd om, hvordan hun skulle tackle det.

Nyt blik på livet

De to socialpædagoger i Pop-up Hr Berg har stort fokus på empowerment for at hjælpe de unge til at føle, at de har kontrol over deres liv og situation, så de kan bevare håbet og troen på en fremtid. Teamets psykolog er en vigtig sparringspartner.

– Han bidrager med andre indfaldsvinkler end den socialpædagogiske, og vi oplever hele tiden, at vi bliver bedre til at støtte de unge, siger Tine Bøye Pedersen.

Derudover samarbejder pædagogerne tæt med lægen og en sygeplejerske på Ungdomsmedicinsk Videnscenter.

– Det tværfaglige samarbejde er utrolig vigtigt, da arbejdet med unge, der er udfordret af svære sygdomme, ikke er pensum på pædagoguddannelsen. Vi lærer det i samarbejdet med de unge, deres familier og med hinanden, siger Tine Bøye Pedersen.

Undervejs i forløbene bliver relationen til de unge ofte så stærk, at den fortsætter, når de er færdigbehandledede.

– Mange ringer eller sms'er, når de efterfølgende er herinde til kontrol, og både for dem og for mig betyder det meget, at kontakten stadig er der, siger Tine Bøye Pedersen.

I de halvandet år, hun har været en del af teamet, har der været kontakt med 160 unge. Ikke alle har overlevet deres sygdom, men selvom det er benhårdt, når en ung dør, har hun ikke haft tanker om at skifte job.

– At få lov at følge de unge så tæt og intenst er fantastisk, og forældrene er simpelthen så glade for os. Det giver virkelig mening, og for mig personligt har det betydet et helt andet blik på livet. Man skal ikke tage noget for givet, siger hun. ■

De ser de unge – ikke sygdommen

Socialpædagoger er en gevinst for sygdomsramte unge, fordi de har fokus på de unges ressourcer. Det mener oversygeplejerske Charlotte Blix, leder af Ungdomsmedicinsk Videnscenter og BørneUngeProgrammet på Rigshospitalet

Af Trine Kit Jensen, nyhedsrum@sl.dk

Foto: Søren Kjeldgaard

På Rigshospitalet indgår to socialpædagoger i den tværfaglige medarbejderstab på Ungdomsmedicinsk Videnscenter. Her arbejder de tæt sammen med en psykolog, en sygeplejerske og en læge om unge patienter, der er ramt af kroniske og alvorlige sygdomme, og fra leder Charlotte Blix lyder det, at de spiller en væsentlig rolle.

– Deres indsats har stor betydning, fordi de møder den unge med en anden tilgang end det sundhedsfaglige personale. Læger og sygeplejersker har primært fokus på sygdommen, mens socialpædagogerne har fokus på de unge og på, hvordan de holder fast i deres ungdomsliv trods sygdom, siger Charlotte Blix, der også er leder af BørneUngeProgrammet på Rigshospitalet.

Charlotte Blix oplever socialpædagogerne som dybt professionelle og imponerende i deres måde at skabe relationer til de unge på.

– De unge føler sig trygge ved at tage emner op, som det kan være svært for os andre at komme ind på, og det er med til at styrke deres empowerment. Pædagogernes tilgang og intervention er en stor inspiration i det tværfaglige samarbejde og bidrager til nuancering af den samlede støtte til de unge, siger hun.

Det overordnede mål med videnscenterets arbejde er at skabe bedre vilkår for de sygdomsramte unge, og fra starten i 2009 var et socialpædagogisk tilbud højt prioriteret.

– Vi ansatte socialpædagog Jacob Højer Larsen, som sprængte rammerne for unges muligheder under indlæggelse med mottoet 'gør passiv tid til aktiv fritid'. Han banede vejen for et helt nyt mindset og var primus motor i etableringen af

ungecaféen Hr Berg. I begyndelsen så vi nok mest den socialpædagogiske indsats som 'underholdning', så de unge ikke kedede sig. Men jeg og mine kolleger fik indsigt i, at socialpædagoger kan meget mere end det, siger Charlotte Blix.

Ungecaféen fik for to et halvt år siden en knopskydning i form af Pop-up Hr Berg, hvor de to socialpædagoger og centerets psykolog støtter de unge ude på afdelingerne. Aktuelt står Jacob Højer Larsen i samarbejde med ungesygeplejersken også for gruppeforløb i projektet Life, der lige som Pop-up-tilbuddet er støttet af en bevilling fra Egmont Fonden. Det tredje hold unge i alderen 15 til 18 år er netop startet i forløbet, som udover møder i Hr Berg også indebærer to weekend-camps. Forløbet strækker sig over ti måneder, og de unge samles om aktiviteter, hvor de både har fokus på at være sociale og arbejder systematisk med emner, de i fællesskab definerer. Det medvirker bl.a. til at give dem mod på ting, sygdommen ellers har afholdt dem fra.

– Risikoen for de unge patienter er, at alt kommer til at dreje sig om sygdommen, så ungen identiteten ikke får plads i en periode, hvor netop identitetsudviklingen, som både Pop-up Hr Berg og Life har fokus på, er afgørende. Hvis de ikke stimuleres psykisk og socialt som og med andre unge, kan det forfølge dem resten af livet, siger Charlotte Blix.

Behov for mere dokumentation

Med erfaringerne fra videnscenteret er Charlotte Blix personligt ikke i tvivl om værdien af socialpædagogiske indsatser i forhold til sygdomsramte unge. Men skal flere pædagoger finde vej til somatikken på hospitalerne, er der brug for øget fokus på dokumentation, lyder det.

– Sundhedsvæsenet er udfordret økonomisk og prioriterer de faggrupper, der kan synliggøre værdien af deres arbejde. Jeg mener derfor, at der både på pædagoguddannelserne og andre steder skal gøres mere for at *booste* dokumentationen af deres arbejde og effekten af det, siger hun.

På Ungdomsmedicinsk Videnscenter har socialpædagogerne selv været frontfigurer i udviklingen af et nyt dokumentationsværktøj i form af en app, som har til formål at registrere og måle den socialpædagogiske intervention. Appen er i sidste fase af godkendelse, inden den skal testes. ■

Pædagogernes tilgang og intervention er en stor inspiration i det tværfaglige samarbejde og bidrager til nuancering af den samlede støtte til de unge

Charlotte Blix, leder, Ungdomsmedicinsk Videnscenter, Rigshospitalet

LOVÆNDRING

Flere skal kunne få førtidspension

Reglerne for tildeling af førtidspension bliver mange steder tolket for stramt, erkender beskæftigelsesministeren. Han har derfor foreslået en lovændring, som skal ændre på kommunernes praksis

Af Kit Lindhardt, klt@sl.dk

Det må ikke opleves som en håbløs kamp at få tildelt en førtidspension. Men sådan har det desværre været for mange, og det er jeg ved at lave om på.

Sådan skrev beskæftigelsesminister Troels Lund Poulsen (V) i et opslag på Facebook i slutningen af marts. Opslaget kom, efter en evaluering havde vist, at antallet af borgere, der får tilkendt førtidspension, er mere end halveret siden 2013,

hvor en reform af førtidspensionen trådte i kraft.

For borgere under 40 år er det gennemsnitlige antal årlige tilkendelser faldet med 65 pct. Det er også blevet sværere at få førtidspension som følge af psykiske problemer, viser evalueringen af området.

Færre i ressourceforløb

Hensigten med reformen var ifølge partierne bag, at færre skulle på passiv forsørgelse, og flere skulle have en tilknytning til arbejdsmarkedet. Men ifølge beskæftigelsesministeren og forligskredsen er nedgangen i antallet af nye førtidspensionister langt større, end det oprindeligt var hensigten.

Den 21. marts fremsatte Troels Lund Poulsen derfor et lovforslag, der præciserer reglerne for tilkendelse af førtidspension. Forventningen er, at det vil ændre på kommunernes praksis.

– Der har udviklet sig en alt for stram praksis, så syge

mennesker er blevet trukket gennem forløb, der ikke har været værdige. Det viser de mange eksempler, som jeg er blevet præsenteret for, og det viser vores analyser også. Og derfor er jeg også glad for, at partierne bag reformen er helt klar til at lave de nødvendige ændringer, lød det fra ministeren på Facebook.

En af de væsentligste ændringer med reformen fra 2013 er, at personer under 40 år som hovedregel ikke kan få tilkendt førtidspension uden at have været igennem et ressourceforløb, der sigter mod at udvikle deres arbejdsevne. Det har betydet, at det i mange kommuner i praksis er blevet noget nær umuligt at få tilkendt førtidspension.

Det fremsatte lovforslag skal ifølge ministeren sikre, at en borger kun skal igennem et ressourceforløb, hvis der er en realistisk forventning om, at 'borgeren kan drage nytte af indsatsen og kan udvikle sin arbejdsevne'.

I Socialpædagogerne er forbundskasserer Michael Madsen glad for, at ministeren har erkendt, at reformen ikke fungerer i sin nuværende form. Socialpædagogerne og mange andre forbund har længe kæmpet for at få lavet om på reglerne for førtidspension og fleksjob.

Han er dog bekymret for, om lovændringen vil være nok til at få kommunerne til at ændre praksis.

– Spørgsmålet er, om lovændringen gør det klart og tydeligt nok, eller om loven stadigvæk vil være for meget op til fortolkning i kommunerne. Ministeren bliver nødt til at erkende, at kommunerne skal føres med hård hånd på det her område. Ellers risikerer vi, at der også i fremtiden vil være 98 forskellige måder at gøre det på, siger Michael Madsen.

Lovforslaget bliver behandlet i løbet af foråret og ventes at træde i kraft 1. juni 2018. Det er de tre regeringspartier samt R, S og SF, der står bag reformen. ■

MEDLEMSFORDEL

Løb kvindeløb med rabat

Medlemmer af Socialpædagogerne kan tilmelde sig Alt for Damernes kvindeløb med rabat

Af Jens Nielsen, jni@sl.dk

Det er yderst sjældent, at fordelene ved at være medlem af Socialpædagogerne afhænger af ens køn, men her er så en undtagelse: Som

medlem kan du nemlig få rabat, hvis du vil deltage i de motivationsløb for kvinder, som Alt for Damerne arrangerer i juni.

Løbene er for kvinder i alle aldre (dog minimum 10 år) og afvikles i fem byer – København, Aarhus, Odense, Aalborg og Fredericia – på forskellige datoer i juni. Man kan tilmelde sig fire forskellige distancer: 5, 10 og 15 km løb, og hvis man er mere til en gåtur kan man også vælge en sådan på 5 km.

Normalt koster det 250 kr. at deltage, men medlemmer af Socialpædagogerne – altså de kvindelige af slagsen – kan tilmelde sig for 200 kr. Er du mand? så kan du give din rabat videre til fx din kone eller kæreste. For at tilmelde dig, skal du bruge dit 10-cifrede medlemsnummer, som bl.a. står på girokort og PBS-aftaler.

Løbene afvikles 3.-5. juni i København, i Aalborg 7. juni, i Fredericia 13. juni, i Odense

14. juni og i Aarhus 17. juni. Alle deltagere får en løbetrøje og en goodiebag, ligesom der i forbindelse med løbene i København, Aarhus og Odense er foredrag med Chris MacDonald og ved alle løb er opvarmning med Jan Svensson, som nogle måske kender fra Alt for Damernes 'Dans Dig Glad'-arrangementer. ■

Læs mere og tilmeld dig via www.kortlink.dk/tmwat

ASYLBØRN

Mistrivsel ignoreres

Der skal mere til, før kommunerne griber ind over for asylbørn i mistrivsel i forhold til deres danske jævnaldrende, viser rapport fra Dansk Flygtningehjælp

Af Tina Løvbom Petersen, tln@sl.dk

Børn og unge på de danske asylcentre er særligt udsatte. De befinder sig i en situation, hvor deres fremtid er usikker – og mange har oplevet at måtte flygte fra deres hjemland. Alligevel bliver mistrivsel hos asylsøgende børn accepteret i højere grad, end hvis det handlede om mistriv-

sel blandt danske børn. Det viser en ny rapport fra Dansk Flygtningehjælp.

På baggrund af interviews med en række ansatte i kommunerne, i Udlændingestyrelsen og på asylcentre fastslår rapporten, at der skal mere til, før kommunerne sætter ind med støtte og bistand til børn, der mistrives på asylcentre sammenlignet med danske børn. En socialrådgiver i en børnefamilieafdeling i en kommune udtrykker det i rapporten sådan her:

– Alle børn, der bor der, deres udvikling og trivsel er i fare. Altså, de lever jo alle op til servicelovens bestemmelser, så man kunne eller burde handle på dem alle. Men det kan vi jo ikke gøre på alle, eller det gør vi ikke.

Selvom servicelovens formål er at sikre børn og unges trivsel og udvikling, så får asylbørn ifølge Dansk Flygtningehjælp ikke hjælp i samme omfang som danske børn. Og det skyldes bl.a., at årsagen til de asylsøgende børns mistrivsel typisk er forhold, der hører under udlændingeloven. Det kan fx handle om afslag på asyl, et langt ophold i asylsystemet eller indkvarteringsforholdene.

Børnene betaler prisen

– Mange af de vilkår, der vurderes at belaste børnene og familierne allermest – og nogle gange fører til sammenbrud hos familier, der egentlig var velfungerende ved ankomsten – er politisk bestemte. De kan altså også forandres politisk.

Men ikke af de lærere, pædagoger, socialrådgivere m.fl., der ifølge serviceloven har til ansvar at hjælpe børnene, lyder det fra asylchef i Dansk Flygtningehjælp Eva Singer.

Rapporten konkluderer, at det særligt er på udrejsecentrene, at mistrivsel blandt asylsøgende børn er udbredt. Her er det ifølge Eva Singer børnene, der betaler prisen.

– Børnene kan jo ikke bruge det til noget, at de i princippet skal rejse. Faktum er, at der er høj sandsynlighed for, at situationen ikke blot er midlertidig, og derfor bør hjælpen til barnet tage afsæt i den enkeltes situation. På ingen andre lovområder i Danmark straffes børn for forældrenes beslutninger, siger hun. ■

ARBEJDSMILJØ

Børnecenter vinder arbejdsmiljøpris

Systematisk forebyggelse af vold og trusler har sikret Børnecenter Solbo i Silkeborg Arbejdsmiljøprisen 2018

Af Tina Løvbom Petersen, tln@sl.dk

Der blev uddelt store roser fra Arbejdsmiljørådets formand, Lisbeth Lollike, da Børnecenter Solbo onsdag den 11. april fik overrakt Arbejdsmiljøprisen 2018 i kategorien psykisk arbejdsmiljø. Børnecentret, hvor man arbejder med børn og unge i alderen 0 til 18 år med betydeligt og varigt nedsat

funktionsevne, fik prisen for at arbejde systematisk med forebyggelse af vold og trusler.

– Ved at registrere og analysere de episoder, der finder sted, kan de lære af dem og effektivt tilpasse både det pædagogiske arbejde og den forebyggende indsats. Og det har givet flotte resultater.

Derfor er det fuldt fortjent, at Børnecenter Solbo vinder Arbejdsmiljøprisen 2018 i kategorien 'Psykisk Arbejdsmiljø', lød det fra Lisbeth Lollike.

Solbo har via deres indsats reduceret belastninger i det psykiske arbejdsmiljø og bidraget til medarbejdernes trivsel ved at sætte fokus på arbejdspladskultur, holdninger, registrering

og de interne rutiner, lød det yderligere i begrundelsen fra Arbejdsmiljørådet.

Mønstre og tendenser

Det er det elektroniske registreringssystem SafetyNet, der har gjort den store forskel for medarbejderne på Solbo. Systemet blev indført i 2015 og er nu en integreret del af arbejdsgangen på børnecentret. I SafetyNet angiver en medarbejder på en skala fra et til ti, hvor alvorlig den episode, de har været udsat for, er.

De elektroniske registreringer af mindre hændelser med vold, trusler og krænkende adfærd er med til at gøre det lettere at gå mere analytisk og forebyggende til værks i det pædagogiske

arbejde, fortæller socialpædagog og faglig koordinator Anna Christina Folmersen:

– Det samlede datamateriale fra medarbejderne betyder, at vi har mulighed for at spotte mønstre og tendenser – både i børnenes adfærd, men også i medarbejdernes tilgang.

Det hjælper med at forebygge konfliktoptrapning, ligesom det hjælper medarbejderne til at lære af tidligere hændelser, så de kan forebygges i fremtiden, siger hun i en pressemeddelelse fra Arbejdsmiljørådet. ■

*Læs mere om arbejdsmiljøpriserne via www.kortlink.dk/tmhk
Læs mere om Børnecenter Solbo via www.kortlink.dk/tmhs*

UNDERRETNINGER

Øget fokus på straf vil føre til flere underretninger, som ikke bygger på en faglig formodning, men en frygt for straf. Herved risikerer vi, at de alvorlige underretninger bliver overset i bunkerne

Verne Pedersen, næstformand, Socialpædagogerne

Sæt fokus på handling frem for straf

Socialpædagogerne opfordrer regeringen til at droppe planerne om skærpet straf over for fagpersoner, herunder socialpædagoger, for brud på den særlige underretningspligt. I stedet bør man sikre, at der bliver handlet på alle underretninger

Af Tina Løvbom Petersen, tln@sl.dk

Regeringen vil skærpe straffen over for fagpersoner, der ikke indberetter om mistrivsel blandt udsatte børn. Hvis fagpersonerne ikke overholder deres underretningspligt, kan de blive straffet med bøde eller op til fire måneders fængsel. Sådan lyder et af forslagene i regeringens ghetto-udspil 'Ét Danmark uden parallelsamfund – Ingen ghettoer i 2030', som blev præsenteret den 1. marts.

Udspillet tager afsæt i ønsket om en langt tidligere indsats over for børn i udsatte boligområder, og i et af punkterne lægger regeringen altså op til, at man som fagprofessionel skal kunne straffes hårdere for ikke at reagere, hvis man får kendskab til børn med behov for særligt støtte.

Men straf er ikke den rette løsning, lyder det fra Socialpædagogernes næstformand, Verne Pedersen.

– Vi anbefaler i stedet, at der sættes fokus på, hvorvidt der bliver handlet tilstrækkeligt på de underretninger, som allerede i dag bliver meldt til kommunerne. En hurtig, kvalificeret reaktion med en tilstrækkelig afdækning vil sikre, at alle børn, som der er udvist bekymring for, bliver opfanget og får den støtte, som de har behov for, siger hun.

Frygten for straf

Helt overordnet er Socialpædagogerne positive over for at understrege betydningen af at underrette.

– Underretning er et vigtigt redskab til at sikre barnets tarv, og vores opfattelse er da også, at fagprofessionelle i dag allerede underretter, når de har en formodning om mistrivsel, hvilket er positivt, siger Verne Pedersen.

Men af forbundets høringsvar til regeringens lovforslag om skærpet straf for brud på den særligt udvidede underretningspligt fremgår en bekymring for et øget fokus på straf.

– Vi frygter, at et øget fokus på straf vil føre til flere underretninger, som ikke bygger på en faglig formodning, men en frygt for straf. Herved risikerer vi, at de alvorlige underretninger bliver overset i bunkerne, da

sagsbehandleren vil få sværere ved at prioritere i underretningerne, forklarer Verne Pedersen.

Grove underretninger

Nye tal fra Danmarks Statistik viser da også, at der er god grund til at være bekymret over, at alvorlige underretninger bliver overset.

Tallene viser, at næsten hvert andet af de børn, kommunerne fik grove og gentagne underretninger om i 2015, ikke modtog nogen form for social børneforanstaltning fra kommunen som fx anbringelse uden for hjem-

met, en fast kontaktperson eller samtaler med en kommunal sagsbehandler.

En grov underretning dækker over seksuelle eller voldelige overgreb mod børnene, eller misbrug eller kriminalitet hos forældre.

I 2015 fik kommunerne i alt 96.600 underretninger om 58.800 børn. For 5.900 børn var der tale om grove og gentagne underretninger – og for netop disse børn var det godt halvdelen, 55 pct., som modtog en form for social børneforanstaltning i 2015 og 2016. ■

Fakta om regeringens forslag til skærpet straf

I et forslag om skærpet straf for bud på den særligt udvidede underretningspligt foreslår regeringen:

- Straf med bøde eller fængsel indtil fire måneder for manglende overholdelse af fagpersoners særlige underretningspligt.
- Straffen skal under særligt skærpende omstændigheder kunne stige til fængsel indtil et år.

Særligt skærpende omstændigheder vil navnlig kunne være:

- Undladelsen er begået af en person med ledelsesansvar.
- Undladelsen er begået forsætligt.
- Systematiske eller gentagne undladelser.
- Undladelsen har medført alvorlige personlige skadevirkninger.

Socialpolitikken skal ud af skyggen

Synspunkter

Bringes efter en redaktionel vurdering. Synspunkter må højst fylde 8.000 anslag.

Læserbreve

Socialpædagogen er forpligtet til at optage læserbreve fra medlemmer. De må højst fylde 2.000 anslag. Læserbreve med injurerende indhold kan afvises.

Læserbreve og synspunkter, der bringes i bladet, offentliggøres også på internettet.

Læserbreve og synspunkter sendes til nyhedsrum@sl.dk

Der er brug for en socialpolitisk debat og en udvikling af socialpolitikken, der kan bringe den tilbage som et centralt og væsentligt politikområde baseret på data og forskningsmæssig viden om, hvad der virker

Af Niels Ploug, Mette Wier og Lisbeth Pedersen

Der var engang, hvor socialpolitikken og den socialpolitiske debat var helt central i udviklingen af det danske velfærdssamfund, og hvor der blev bragt afgørende nye elementer ind i politikudviklingen på området.

Historisk set, da K.K. Steincke for 85 år siden fik skabt orden og retning på det socialpolitiske område med den berømte socialreform fra 1933, der skabte et moderne folkeforsikringsystem for alle. Og i nyere tid, da Karen Jespersen som socialdemokratisk socialminister i 1990'erne fik sat spørgsmålet om virksomhedernes sociale ansvar på dagsordenen som et nyt element, der

bragte den socialpolitiske debat om ansvaret for samfundets svageste ind på direktionsgangene i flere af landets virksomheder.

Siden da er socialpolitikken blevet et overset politikområde.

Derfor er der brug for en socialpolitisk udvikling baseret på forskningsmæssig viden og data, der langt bedre kan sige noget om effekten af de socialpolitiske indsatser.

I skyggen af andre områder

Der er en tendens til, at socialpolitik kommer til at stå i skyggen af uddannelsespolitikken, arbejdsmarkeds- og beskæftigelsespolitikken og sundhedspolitikken.

Uddannelsespolitikken er løsningen på mange udfordringer. Veluddannede borgere er en fordel for ethvert samfund. Men selvom det går fremad på uddannelsesområdet, og der aldrig har været så mange unge, der tager en uddannelse, så er der fortsat en såkaldt restgruppe, som ikke får en kompetencegivende uddannelse.

Beskæftigelsespolitikken leverer også løsninger, der skal sikre, at det kan betale sig at arbejde, og at så mange som muligt er i beskæftigelse. Men selvom det går fremad på be-

skæftigelsesområdet, og vi har beskæftigelsesrekord med flere beskæftigede lønmodtagere end nogensinde, så er der fortsat en gruppe, der ikke er i nærheden af at komme i beskæftigelse.

Sundhedspolitikken sørger for, at vi er raske og lever længe. Men til trods for at det går fremad, og dødeligheden for en række sygdomme – bl.a. kræft – er faldende, mens middellevetiden er stigende, så er der fortsat en gruppe, også i den erhvervsaktive alder, med dårligt helbred og kortere levetid.

Politik for restgrupperne

Alle de højtprofilerede politikområders restgrupper er dem, som socialpolitikken beskæftiger sig med. Det kan være både tungt og svært. Tungt fordi problemerne er tunge og sammensatte, svært fordi det ikke på samme måde som på de øvrige områder er så entydigt, om det går fremad.

Det hænger sammen med, at det er lidt mere usikkert, hvad succeskriteriet for den socialpolitiske indsats er.

Er formålet med socialpolitikken i konkurrencestatens ånd at bringe de skæve og de trekantede i samme firkantede form som alle andre og få dem

ind på arbejdsmarkedet? Eller er formålet med socialpolitikken at give mennesker, der har været udsat for alle mulige belastninger, muligheden for at leve gode eller i hvert fald bedre liv, uden at de behøver at bekymre sig voldsomt om at forsørge sig selv? Det findes der næppe noget entydigt svar på, fordi det kommer an på, hvilken af socialpolitikens mange målgrupper, man har med at gøre.

Men det bør forventes af socialpolitikken, at den kan bidrage til at gøre tingene nemmere for mange af dem, der har det svært; for børn og unge med ADHD og autisme, for de anbragte børn, for de mange voksne med psykisk sygdom og for de fysiske og psykisk handicappede.

Sigtelinjer i en socialpolitisk udvikling

Forfatteren Ulrik Horst Petersen, der ud over at være forfatter også har haft en karriere som embedsmand i centraladministrationen, har engang sagt, at der ikke er brug for nytænkning – almindelig tænkning er tilstrækkeligt.

Det gælder også for sigtelinjerne i en socialpolitisk udvikling i den forstand, at de elementer, der skal indgå i den udvikling, allerede findes i vid udstrækning. De skal bare kombineres på en sammenhængende facon.

Der findes således omfattende forskning om rigtig mange af dem, der er socialpolitikens kernemålgrupper, som fx børn og unge med særlige udfordringer og behov, børn og unge med diagnoser og angst, børn og unge udsat for seksuelle overgreb, unge med psykisk mistrivsel og misbrug samt voksne alene eller i familier

Det, der er behov for, er en måde at gøre arbejdet på og gennemføre uddannelserne på, der på systematisk vis inddrager viden om, hvad der virker. Det, der med et andet udtryk kaldes evidens

med stor risiko for social marginalisering.

Den forskning skal i endnu højere grad, end det er tilfældet i dag, aktiveres i den socialpolitiske indsats i kommunerne, og der hvor de medarbejdere, der står for den socialpolitiske indsats, uddannes.

Vi skal ikke genopfinde socialpolitikken. Organiseringen findes i hver enkelt af landets 98 kommuner, hvor den socialpolitiske indsats i praksis er en meget stor del af det, som en kommune gør, og i de uddannelsesinstitutioner, der uddanner pædagoger, socialpædagoger, sosu'er og socialrådgivere. Det, der er behov for, er en måde at gøre arbejdet på og gennemføre uddannelserne på, der på systematisk vis inddrager viden om, hvad der virker. Det, der med et andet udtryk kaldes evidens.

Vi skal vide, at det virker

Det er nærliggende at drage en parallel til et andet vigtigt velfærdspolitisk indsatsområde: sundhed. Også her er organiseringen på plads i form af de institutioner, som regionerne driver på sundhedsområdet – primært hospitalerne – og der findes institutioner, der uddanner læger, sygeplejersker, jor-

demødre og andet personale til sundhedssektoren.

Men der er den væsentlige forskel, at man på sundhedsområdet både i uddannelsen af personalet og i den daglige praksis er langt bedre til at inddrage den forskningsmæssige viden, der findes på de områder, hvor man gør en indsats. Faktisk er der ret strenge regler for den forskningsmæssige evidens. Behandlingsprocedurerne skal være baseret på forskningsmæssig viden.

Sådan burde det også være på det socialpolitiske område. Ingen – hverken borgerne, personalet, politikerne eller skatteyderne – bør være tilfredse med en indsats, som vi tror virker, uden at vi ved det.

Data er en del af vejen frem

Faktisk har Socialministeriet i de senere år sat kursen mod en mere vidensbaseret socialpolitik. I de seneste to regeringsgrundlag nævnes arbejdet med en strategi for udvikling af sociale indsatser samt en data- og en analysestrategi.

På dataområdet er der ydet en kæmpe indsats for at bringe den statistiske viden om socialområdet op på niveau med det, som har været standarden på sund-

heds-, beskæftigelses- og uddannelsesområdet i årtier. Nemlig at vi nu (i 2018) er godt på vej til at have grundlæggende viden om de enkelte borgere (børn, unge og andre), der er omfattet af den socialpolitiske indsats.

Det er svært at forestille sig en behandling på sundhedsområdet, hvor man ikke registrerer betydningen af behandlingen for den enkelte patient. Men det er stadig tilfældet på centrale dele af socialområdet, at vi ved mere om, hvor mange penge vi bruger på indsatsen end om, hvad der kommer ud af den.

Takterne i de nuværende strategier på socialområdet er gode. De er et første – lidt sent – skridt i retning af en videns- og evidensbaseret udvikling af socialpolitikken. De næste skridt handler om implementeringen.

Og her hverken skal eller kan man komme uden om kommunerne og uddannelsesinstitutionerne. De må på banen, så den viden, der findes forskningsmæssigt på områder af central betydning for socialpolitikken, og de nye data, der fremkommer som et led i Socialministeriets datastrategi, kan implementeres i den daglige og fremtidige evidensbaserede socialpolitiske indsats. ■

Niels Ploug er direktør for Personstatistik i Danmarks Statistik, Mette Wier er prodekan på det samfundsvidenskabelige fakultet på Københavns Universitet, og Lisbeth Pedersen er forskningschef i VIVE. Indlægget er baseret på Samfundsøkonomen nr. 1/2018 om Fremtidens Socialpolitik, som de tre skribenter har redigeret i fællesskab, og det er første gang blevet bragt som kronik i Dagbladet Information i weekendudgaven den 7.-8. april 2018.

TRIO

Vi må aldrig miste smilet

De er en krumtap på arbejdspladsen, TRIO'en, bestående af leder, TR og AMR. På denne og kommende bagsider kan du møde en række TRIO-medlemmer og læse, hvad der driver dem

Af Tina Løvbom Petersen, tln@sl.dk

BLÅ BOG

Birthe Egholm, 60 år

Stilling og arbejdsplads:
Leder af Bo- og beskæftigelsesområdet på Fabos og Åhusene, Odder Kommune.

Har været leder i Odder i 29 år.

Hvorfor blev du leder?

At blive leder faldt for mig helt naturligt. Hele min ungdom har jeg været spejderleder, og de værdier og den fællesskabsfølelse, jeg er opfostret med der, har jeg taget med mig som leder. Det handler for mig om at løfte i flok, om at finde et fællesskab og flytte ting sammen. Man kan næsten sige, at jeg fik lederskab ind med modermælken. Jeg har faktisk kun arbejdet ganske få år som socialpædagog, inden jeg blev leder, men mit job i dag bæres i høj grad af min pædagogiske faglighed.

Hvordan synes du, at du som leder kan gøre en forskel i hverdagen?

Uden at ville lyde naiv, så er mit motto altså, at vi ikke må miste smilet. Den dag, vi går og hænger med hovedet, så skal vi gøre noget andet. Og den tilgang betyder rigtig meget for min måde at være leder på. Jeg bærer selv smilet, jeg tror på dialogen, jeg interesserer mig for mennesker omkring mig – og jeg søger altid mulighederne. Med det som afsæt – og ved at være nysgerrig, åben og ærlig – er jeg som leder med til at skabe trivsel og arbejdsglæde. Og et godt arbejdsmiljø er for mig alfa

og omega på en arbejdsplads. Vi skal jo ikke kun være et godt sted at bo for vores borgere – vi skal også være et godt sted at arbejde.

Hvad er det vigtigste, du har oplevet, og som måske har ændret dig som leder?

At være leder i Odder Kommune har på mange måder forandret mig. Først og fremmest fordi jeg har fået så mange muligheder og så stor en frihed som leder, hvor man fra start har vist mig stor tillid. Vi er et lille lokalsamfund, hvor jeg som leder gennem mange år har fået lov til at stå i spidsen for at skabe fællesskab, medborgerskab og relationer mellem borgere og beboere. Jeg har været med til at åbne dørene til vores botilbud i Odder for lokalsamfundet, og det har været fantastisk. Lige nu er jeg fx involveret i et samskabelsesprojekt, som er et samarbejde mellem LEV og Odder Kommune.

Projektet handler om at skabe en kontakt mellem mennesker med funktionsnedsættelse og frivillige, der sammen kan deltage i forskellige aktiviteter, uden at der behøver at være pædagogisk personale til stede.

Hvem er dit forbillede?

Som ung havde jeg en skolelærer i faget orientering, som også var min kredsformand i min fritid som spejderleder. Og han er nok det menneske, som har lært mig mest omkring medborgerskab, om hvordan man er en del af samfundet – og hvordan man som borger tager et medansvar. Han var helt klart et forbillede og en meget vigtig del af min sociale opdragelse, fordi jeg både i undervisningen og som spejderleder lærte, hvordan man leder sammen med andre mennesker. ■